

LEGĂTURILE ÎNTRE LITERATURA GERMANĂ ȘI CEA ROMÂNĂ

The links between german and english literature

Ecaterina NICULCE

Abstract: *The author presents the most beautiful books of Germany of 2012 year selected for the exhibition: expressionist poems of Gottfried Benn's, an album of photographs of clouds, a book with lots of pictures for fans of folk music group „Lovebugs” in Switzerland, an album of litographies reproductions by the American artist Robert Longo, history of Germany during the 2000 years etc.. Also, the author refers to the influence of the German poets and writers on Romanian artists creation: Gheorghe Asachi, Mihai Eminescu, George Bacovia, Tristan Tzara.*

Cultura germană pe parcursul secolelor a avut un rol deosebit pentru intelectualii români. Poeți și scriitori de origine română au făcut studii în Germania, iar la întoarcere în patrie au continuat să promoveze cultura germană. Dovadă sînt numeroasele traduceri făcute de Gheorghe Asachi (de exemplu, traducerea poetică a povestirii „Der Affe als Mensch. Der junge Engländer” („Țînărul englez”) a lui Wilhelm Hauff, cunoscută cu titlul „Momița la bal masche”). Poetul național Mihai Eminescu a făcut studiile mai întîi în Austria și apoi în Germania. Acolo poetul a cunoscut tradiția romantică germană. Capodopera sa „Luceafărul” este și o dovadă a fascinației artistului pentru opera literară germană de la începutul secolului al XIX-lea.

Lirica expresionistă germană are la bază culori-simboluri. Acest fapt se observă în poemele lui Georg Trakl, care au constituit un imbold creativ pentru George Bacovia. Poetul român însă nu a preluat orbește paleta artistului german împreună cu semnificația ei individual-psihologică, ci a creiat o lume cromatică nouă. La începutul secolului al XX-lea în Germania au activat și alți poeți-expresioniști: Gottfried Benn, Else Laske-Schüler, Jakob van Hoddis, August Stramm și alții. O culegere de poezii a lui Gottfried Benn este prezentată astăzi la expoziție. Designul cărții (formatul, caracterele) se

apropie de cel din prima ediție de la 1912.

Literatura universală nu cunoaște bariere geografice și ar fi greșit să ne referim doar la influența poezilor și scriitorilor germani asupra creației artiștilor români. Relațiile culturale între România și spațiul germanofon sunt mult mai complexe. În anul 1916, poetul român Tristan Tzara împreună cu Hugo Ball, colegul său, au fundamentat un curent literar nou „Dadaizm”-ul cu centrul în cel mai mare oraș elvețian Zürich. „Dadaizm”-ul a devenit un curent universal, întrucât tendințele distructive realizate în limbă s-au răspândit în mai multe orașe germane și au condiționat apariția cenaclurilor literare în Berlin, Köln și Hanovra.

Un capitol aparte în relațiile româno-germane îl constituie opera scriitorilor germani, crescuți în mediul românesc, cum sunt de exemplu Paul Celan și laureata premiului Nobel pentru literatură pentru anul 2009 Herta Müller. Scriitorii văd situația din patria lor cu ochii unui martor nemijlocit, dar totodată și cu ochii unui străin. Prin aceasta se creează o distanță temporar-spațială, dar se păstrează emoționalitatea și veridicitatea evenimentelor trăite.

S-ar putea ca cele mai frumoase cărți germane prezentate astăzi să servească drept imbold pentru idei inovative, gânduri progresive, elanuri creative. Aceasta și pentru că opera selectată pentru expoziție cuprinde diverse domenii:

- literatura artistică;
- literatura cu caracter științific;
- cărți tematice/pe domenii;
- cărți de artă;
- cărți pentru copii.

În rubrica **Literatura artistică** se poate vedea o culegere de poezii scrisă în dialect austriac, poemele expresioniste lui Gottfried Benn, o serie de cărți axate pe problematica adolescenței, un roman de formare despre o profesoară de biologie, convinsă de adevărul învățaturii lui Charles Darwin.

Tendențele moderne în dezvoltarea regiunii Ruhr, diversitatea tipurilor de scriere, legătura dintre arhitectură și sănătate, lemnul ca material universal pentru construcții și ca materie primă sunt teme abordate în **cărțile cu caracter științific**.

Oameni de afaceri, amatori de istorie și geografie, călători tineri și mai în vârstă vor găsi cărți pe gustul lor printre **publicațiile cu caracter tematic**.

Pentru cei care se interesează de **arta plastică și fotografie** organizatorii expoziției propun un album cu fotografii ai norilor, facute începând cu anii 80 ai secolului XIX și până în anii 60 ai secolului XX, o carte cu numeroase poze pentru fanii grupului de muzică populară din Elveția „Lovebugs” și un album de reproducere a litografiilor artistului american Robert Longo.

Cărțile pentru copii sunt cărți instructive din diferite domenii, cum ar

fi istoria Germaniei pe parcursul a 2000 de ani, schimbările climaterice și consecințele lor. Alte cărți din această rubrică abordează probleme filozofice ca viața și moartea, povestesc despre prima dragoste a unui adolescent sau viața unui copil, care începe să cunoască lumea.

Dar cartea devine carte în sensul deplin al cuvîntului, nu numai prin conținutul ei, dar și prin alte caracteristici: fonturile, ilustrațiile, calitatea hîrtiei, formatul neobișnuit, cromatica, tipul de copertă. Cărțile expuse, fie culegeri de opere lirice, romane de educație sau tratate științifice, au un caracter integru și datorită designului lor, care corespunde conceptului general al cărții, mărindu-i astfel valoarea ei estetică.

Designerii și-au pus drept scop să captiveze atenția cititorului și acest lucru se pare că le-a reușit. Pentru ca picturile, fotografiile, desenele grafice să fie cît mai expresive, culoarea paginilor și calitatea hîrtiei variaza. Prin aceasta creațiile prezentate depășesc viziunea clasică despre o carte și devin mai mult decît o sursă de informație sau un obiect al admirației estetice. Cărțile creează o lume deosebită prin ele înseși și au o aură miraculoasă.

Este, desigur, cu mult mai interesant să descoperi, să citești, să studiezi cărți noi de sine stătător decît să-ți formezi opinia în baza părerilor altora. De aceea, Vă îndemn să cunoașteți cele mai frumoase cărți din Germania anului 2012. Plăcerea, sînt sigură, va fi pe măsura așteptărilor și va justifica efortul.

